

דף ד.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' ביכורים פי"א ה"ט

כְּהֲנִים וְלוֹיִם פְּטוּרִים **ג** מִפְּדִיּוֹן הַבֶּן מִקֵּל וְחֹמֶר. אִם פְּטוּרוֹ
שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּמְדָּבָר דִּין הוּא שֶׁיִּפְטְרוּ עֲצָמָן:

הרמב"ם הל' ביכורים פי"א ה"י

יִשְׂרָאֵל הֵבֵא מִן הַכֹּהֲנֵת וּמִן הַלְוִיָּהּ **ד** פְּטוּר. שְׂאִין הַדָּבָר
תְּלוּי בָּאָב אֶלָּא בָּאֵם שְׁנֵאמַר פְּטוּר רַחֵם בְּיִשְׂרָאֵל:

שו"ע יו"ד סימן ששה ס"ה

יח. כג. כהנים ולוים פטורים מפדיון הבן **ה**, ואפי' כהנת או לויה שנשואה
לישראל אין הבן חייב בפדיון שאין הדבר תלוי באב אלא באם **ו** שנאמר
"פטר רחם בישראל".

יח. כד. אם נתעברה לויה מעכו"ם פטור הבן מפדיון, אבל נתעברה כהנת
מעכו"ם והוא בכור שלה חייב בפדיון **ז** כשיגדל, שהרי נתחללה
אמו מן הכהונה בבעילת העכו"ם.

הגה: אם הכהנת אומרת שמישראל נתעברה, והישראל מכחישה ואומר

ג. כסף משנה כהנים ולוים פטורים וכו'. בריש בכורות (דף ד') ומשנה ריש פ"ב (דף י"ג):

ד. כסף משנה: ישראל הבא מן הכהנת ומן הלוייה וכו'. מסקנא דהלכתא בפרק הזרוע
(דף קל"ב):

ה. ממשנה שם בדף י"ג ע"א.

ו. מימרא דרב אדא בר אהבה שם בדף מ"ז ע"א, ותוס' שם והרא"ש והרמב"ם.

ז. רק כשיגדל דאמו אינה חייבת בפדיונו דאין האשה חייבת לפדות בנה, והישראל בעל
הכהנת אינו חייב שהרי אינו אביו אלא העכו"ם, ע"כ חייב כשיגדל. ולפ"ז אם לא
נתעברה הכהנת מעכו"ם אלא נתחללה בכיאתו ואח"כ נתעברה מישראל, הישראל אביו
חייב בפדיונו כישראל לכל דבר. ש"ך ס"ק כ"ב.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

מעכו"ם נתעברה, הבן פטור^ה מן הפדיון.

דף ד :

עין משפט א. הרמב"ם הל' ביכורים פי"ב ה"א

מִצְוֹת עֲשֵׂה לְפִדּוֹת ט כָּל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל פֶּטֶר חֲמוֹר בְּשֵׁה.
וְאִם לֹא רָצָה לְפִדּוֹתוֹ מִצְוֹת עֲשֵׂה לְעַרְפוֹ שְׁנַאֲמַר (שמות
לד-כ) 'וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְּשֵׁה וְאִם לֹא תִפְדֶּה וְעַרְפָּתוֹ'.
וְשִׁתִּי מִצְוֹת אֵלוֹ נֹהֲגוֹת בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן. וּמִצְוֹת
פְּדִיָה קוֹדְמֹת לְמִצְוֹת עֲרִיפָה:

שו"ע יו"ד סימן שכא ס"א

א. בכור בהמה טמאה נוהג בכל מקום ובכל זמן, ואינו נוהג אלא
בחמורים, וזה מצותו שכל ישראל שיש לו חמורה שבכרה וילדה זכר
פודהו בשה מן הכבשים או מן העיזים, בין זכר בין נקבה בין גדול או
קטן בין תם בין בעל מום ונותנו לכהן.

ה. גם כשיגדל פטור דשמא אומרת אמת, ולפ"ז באשתו גמורה כיון שנאמן לומר דלאו
בנו הוא מדין יכיר אפי' במכחישתו ממילא ממזר הוא ונתחללה בביאת הבועל חייב
הבן בפדיון כשיגדל, ועדיין צ"ע לדינא. ש"ך ס"ק כ"ג.

ט. כסף משנה: מצות עשה לפדות וכו' ואם לא רצה לפדותו מ"ע לערפו וכו'. כתב
הראב"ד בחיי ראשי אין זה מן הפלפול וכו'. ורבינו סמך על פשטא דמשנה בפ' קמא
דבכורות (דף י"ג) דקתני מצות פדייה קודמת למצות עריפה דאם לא כן לא היה התנא
מוציא עבירה בלשון מצוה: ושתי מצות אלו נוהגות בכ"מ ובכל זמן. בספ"ק דקידושין
(דף ל"ז) אמרינן הרי תפילין ופטר חמור דכתיב בהו ביאה ונוהג בין בארץ בין בחו"ל:
ומצות פדייה קודמת למצות עריפה. משנה פ"ק דבכורות (דף י"ב):

י. מקידושין דף ל"ז, וברייתא בבכורות דף ו', ומשנה שם בדף ט' ע"א.

א. ב. מאימתי חייב לפדותו מיום שנולד כ עד שימות, אלא שמצוה לפדותו מיד שלא להשהות המצוה, ולאחר שפדה אותו הפטר חמור הוא חולין ומותר בגיזה ועבודה, והכהן יעשה בשה כמו בשאר חולין.

כ. מברייתא בבכורות דף י"ב ע"ב.